

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐

เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด และดอกไม้เพลิง กับควบคุมสิ่งเทียมอาวุธปืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น

สรุปสาระสำคัญของกฎหมาย

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. ๒๔๙๐ ประกอบด้วยบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘๘ มาตรา แบ่งออกเป็น ๖ หมวด กับทั้งบทเฉพาะกาล ดังนี้

หมวด ๑ อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืน

“อาวุธปืน” หมายความว่าความรวมตลอดถึงอาวุธทุกชนิดซึ่งใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนโดยวิธีระเบิดหรือกำลังดันของแก๊สหรืออัดลมหรือเครื่องกลไกอย่างใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงานและส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธนั้น ๆ ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าสำคัญและได้ระบุไว้ในกฎกระทรวง

“เครื่องกระสุนปืน” หมายความว่าความรวมตลอดถึงกระสุนโดด กระสุนปราย กระสุนแตก ลูกกระเบิด ตอร์ปิโด ทุ่นระเบิดและจรวด ทั้งชนิดที่มีหรือไม่มีกรดแก๊ส เชื้อเพลิง เชื้อโรค ไอพิช หมอกหรือควัน หรือกระสุน ลูกกระเบิด ตอร์ปิโด ทุ่นระเบิดและจรวด ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน หรือเครื่องหรือสิ่งสำหรับอัดหรือทำ หรือใช้ประกอบกับเครื่องกระสุนปืน

ส่วนที่ ๑ อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนส่วนบุคคล (มาตรา ๗ - มาตรา ๒๓)

ความในส่วนนี้เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนส่วนบุคคล โดยกำหนดให้การทำ ซื้อมี ใช้ สั่ง หรือนำเข้า ซึ่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน (มาตรา ๗) รวมถึงการมีอาวุธปืนที่ซื้อมาจนใช้ไม่ได้ อาวุธปืนที่พินสมัย หรืออาวุธปืนซึ่งได้รับเป็นรางวัลจากการแข่งขันยิงปืนในทางราชการไว้เพื่อเก็บ (มาตรา ๑๑) จะต้องได้รับอนุญาต

นอกจากนี้ กฎหมายได้กำหนดเกี่ยวกับ การพาอาวุธปืนไปในเมือง หมู่บ้าน หรือทางสาธารณะ การพาอาวุธปืนไปโดยเปิดเผยหรือพาไปในที่ชุมนุมชนที่จัดให้มีขึ้นเพื่อนมัสการ การรื่นเริง การมหรสพ หรือการอื่นใด (มาตรา ๘ ทวิ) ลักษณะของบุคคลซึ่งห้ามมิให้เป็นผู้รับใบอนุญาต (มาตรา ๑๓) การขอหนังสืออนุญาตพิเศษของผู้ที่มีความประสงค์จะให้ผู้อื่นมีและใช้อาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนสำหรับรักษาทรัพย์สินของตนเองที่จะต้องให้ผู้อื่นดูแล หรือจะต้องสั่ง นำเข้า หรือซื้ออาวุธปืน หรือเครื่องกระสุนปืนเพื่อการนั้น (มาตรา ๑๔) การนำเข้าอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน (มาตรา ๑๖ - มาตรา ๒๐) การขอใบอนุญาตมีและใช้อาวุธหรือเครื่องกระสุนปืนชั่วคราวในกรณีอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนเป็นของสำหรับใช้ส่วนตัวเป็นปกติของผู้นำเข้าซึ่งเดินทางผ่านหรือจะอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว (มาตรา ๑๘) การดำเนินการกรณีอาวุธปืนที่ได้รับอนุญาตแล้วถูกทำลายหรือสูญหาย (มาตรา ๒๑)

ส่วนที่ ๒ อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้า (มาตรา ๒๔ - มาตรา ๓๗)

ความในส่วนนี้เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้า โดยกำหนดให้การทำ ประกอบ ซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ สั่ง นำเข้า มี หรือจำหน่าย อาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืนสำหรับการค้า ต้องได้รับอนุญาต (มาตรา ๒๔)

นอกจากนี้ กฎหมายได้กำหนดเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลซึ่งห้ามไม่ให้เป็นผู้รับใบอนุญาต (มาตรา ๒๖) การสั่งอาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน (มาตรา ๓๐ – มาตรา ๓๒) การซ่อมแซมหรือเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืนของผู้ได้รับใบอนุญาตจะทำการซ่อมแซมหรือเปลี่ยนลักษณะอาวุธปืนซึ่งจะทำได้เฉพาะอาวุธปืนที่มีผู้ได้รับอนุญาตให้มีและใช้ และอาวุธปืนดังกล่าวต้องมีเครื่องหมายถูกต้องตามใบอนุญาต (มาตรา ๓๓) การจำหน่ายอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนจะจำหน่ายให้แก่ผู้ที่ไม่ได้รับใบอนุญาตให้ซื้อหรือมีและใช้อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืนไม่ได้ (มาตรา ๓๔) การซ่อมแซม เปลี่ยนลักษณะ หรือ มี และจำหน่าย อาวุธปืนหรือเครื่องกระสุนปืน จะต้องทำในสถานที่ซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาตเท่านั้น (มาตรา ๓๕) การดำเนินการเมื่อใบอนุญาตสิ้นอายุและไม่ได้ต่ออายุใบอนุญาต (มาตรา ๓๗)

หมวด ๒ วัตถุระเบิด (มาตรา ๓๘ - มาตรา ๔๖)

“วัตถุระเบิด” หมายถึง วัตถุที่สามารถส่งกำลังดันอย่างแรงต่อสิ่งห้อมล้อมโดยฉับพลันในเมื่อระเบิดขึ้น โดยมีสิ่งเหมาะสมทำให้เกิดกำลังดัน หรือโดยการสลายตัวของวัตถุระเบิดนั้น ทำให้มีแรงทำลายหรือแรงประหาร กับหมายความรวมถึงเชื้อประทูต่าง ๆ หรือวัตถุอื่นใดอันมีสภาพคล้ายคลึงกันซึ่งใช้หรือทำขึ้นเพื่อให้เกิดการระเบิดซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ความในหมวดนี้เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การทำ ซื้อ มี ใช้ สั่ง นำเข้า ค้า หรือจำหน่าย วัตถุระเบิด ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ (มาตรา ๓๘) และการเคลื่อนย้ายวัตถุระเบิดจากที่หนึ่งไปยังที่หนึ่ง ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานซึ่งรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๔๓)

นอกจากนี้ กฎหมายได้กำหนดเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลซึ่งห้ามไม่ให้เป็นผู้รับใบอนุญาต (มาตรา ๓๙) ให้นำมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๗ มาใช้บังคับกับการทำ สั่ง นำเข้า มี หรือค้าวัตถุระเบิดโดยอนุโลม (มาตรา ๔๑)

หมวด ๓ ดอกไม้เพลิง (มาตรา ๔๗ - มาตรา ๕๑)

“ดอกไม้เพลิง” หมายความรวมถึงพลุ ประทัดไฟ ประทัดลม และวัตถุอื่นใด อันมีสภาพคล้ายคลึงกัน

ความในหมวดนี้เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การทำ สั่ง นำเข้า หรือค้าดอกไม้เพลิง ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ (มาตรา ๔๗)

ทั้งนี้ กฎหมายได้กำหนดให้นำมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๗ มาใช้บังคับกับการทำ สั่ง นำเข้า หรือค้าดอกไม้เพลิงโดยอนุโลม (มาตรา ๔๘)

หมวด ๔ สิ่งเทียมอาวุธปืน (มาตรา ๕๒ - มาตรา ๕๔)

“สิ่งเทียมอาวุธปืน” หมายความวา สิ่งซึ่งมีรูปและลักษณะอันน่าจะทำให้หลงเชื่อว่าเป็นอาวุธปืน

ความในหมวดนี้เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การทำ สั่ง นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืน ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียนท้องที่ (มาตรา ๕๒)

ทั้งนี้ กฎหมายได้กำหนดให้นำมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๗ มาใช้บังคับกับการสั่ง นำเข้า หรือค้าสิ่งเทียมอาวุธปืนโดยอนุโลม (มาตรา ๕๓)

หมวด ๕ เบ็ดเตล็ด (มาตรา ๕๕ - มาตรา ๗๑)

ความในหมวดนี้เป็นบทบัญญัติทั่วไปที่นำไปใช้กับบทบัญญัติในหมวดอื่น ๆ โดยมีบทบัญญัติที่สำคัญ ได้แก่ ประเภท ชนิด และขนาดของอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด ที่นายทะเบียนจะอนุญาตได้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๕๕) ใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้ได้เฉพาะตัวผู้ได้รับใบอนุญาตเท่านั้น (มาตรา ๕๘) ห้ามโอนอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดให้แก่ผู้ที่ไม่ได้รับใบอนุญาต (มาตรา ๕๙) การดำเนินการกรณีผู้ได้รับใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืนย้ายที่อยู่ (มาตรา ๖๒) การอุทธรณ์คำสั่งไม่ออกใบอนุญาตของนายทะเบียนท้องถิ่น (มาตรา ๖๓) การดำเนินการกรณีผู้ได้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิด ถึงแก่ความตาย (มาตรา ๖๔) การดำเนินการกรณีผู้ได้รับใบอนุญาตตกเป็นผู้ซึ่งจะออกใบอนุญาตให้ไม่ได้ หรือตกเป็นคนที่ไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ (มาตรา ๖๕ - มาตรา ๖๗) การดำเนินการกรณีมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้ได้รับใบอนุญาตจะเป็นผู้ต้องห้ามในการออกใบอนุญาตตามมาตรา ๑๓ (๗) (๘) หรือ (๙) (มาตรา ๖๘) การนำอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดผ่านราชอาณาจักร (มาตรา ๗๐)

หมวด ๖ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๗๒ - มาตรา ๘๕)

ความในหมวดนี้เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และโทษสำหรับความผิดดังกล่าว

หมายเหตุ - คำอธิบายนี้จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นหลัก